

Barraca de vinya

Esparreguera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Serra de Rubió.
Emplaçament A la serra de Rubió, camí a Santa Margarida del Cairat.

Coordenades:

Latitud: 41.56255
Longitud: 1.85378
UTM Est (X): 404425
UTM Nord (Y): 4601843

Classificació

Número de fitxa 08076 - 135
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En part enrunada.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08075A03000008

Fitxes associades:

[Balma de Can Paloma](#)

[Can Paloma](#)

[Cova de Can Paloma](#)

Autoria de la fitxa

ArqueoCat SL- Josefa Huertas i Natalia Salazar

Data de registre de la fitxa:

dl., 21/04/2008 - 02:00

Descripció

Estructura simple bastida amb la tècnica de pedra seca, de planta rectangular circular i portal d'arc apuntat orientat cap a llevant. La volta també és apuntada i els murs estan bastits amb blocs de pedra irregulars sense treballar, utilitzant-se falques de pedra i terra per ajudar a estabilitzar el mur. No té cap finestra.

Història

Les construccions de pedra seca es fan muntant pedra sobre pedra, sense l'ajut de cap material d'unió, com pot ser l'argamassa, el fang, la calç o el ciment. Per consolidar i afavorir la unió d'unes pedres amb altres, a cops de mall o d'un martell jueu, s'introduïen a les juntes pedres més petites a pressió, que feien de falques, aconseguint d'aquesta forma la més completa immobilitat. Aquestes tècniques constructives són d'origen ancestral i s'han transmès de generació en generació durant segles fins pràcticament als nostres dies. El gran apogeu de construcció de barraques a Catalunya està associat amb el període de màxima expansió de la vinya deguda al creixement demogràfic al segle XVIII. Les construccions en sec són pròpies de terrenys amb gran quantitat de pedres. Bastir una barraca no era tan senzill com pot semblar a primera vista. Primerament, calia desbrossar el camp, netejar la superfície escollida d'arbres, matolls i tota mena d'obstacles vegetals que es guardaven per fer-ne llenya o bé s'eliminaven per cremar-los tot seguit. Després calia llaurar el terreny per estovar-lo i remoure'l, a fi de fer aflorar el rocam subjacent (roca mare) a la superfície i en acabat despedregar-lo, amuntegant les pedres en un racó perquè no fossin una nosa. A partir d'aquesta primera fase, quan ja es tenia el material amuntegat, podien començar bé a construir parets que delimitessin les finques, marges per salvar els desnivells del terreny, cisternes per recollir l'aigua, paravents per protegir-se de l'aire, barraques per aixoplugar-s'hi, descansar o guardar-hi el menjar i les eines, o simplement, munts de pedra sobrerera (clapers) perfectament apilada. La pedra s'anava a buscar als clapers amb sàrries, on cabien quatre o cinc pedres i es transportava fins al lloc de la construcció. Els constructors podien ser artesans especialitzats, picapedrers que s'hi dedicaven a temps total o parcial per completar els seus ingressos. Alguns d'aquests especialistes se'ls coneixia com a rotors a Menorca, cerdans (gent de la Cerdanya) al Bages i segarretes (gent de la Segarra) o barracaires al Garraf i comarques tarragonines. Però, també creiem que el constructor de les barraques era el mateix pagès que, ignorant la plomada o l'escaire, s'atrevia a aixecar la seva pròpia barraca i la feia d'acord amb les seves possibilitats i necessitats. Malauradament, de barracaires avui en dia no en queda cap a la comarca, i la informació ens ha arribat per mediació d'algun pagès que recordava haver-ho sentit explicar als seus avantpassats. Segons informació oral d'Oriol Achón se'n conserven més de 70 al terme municipal.

Bibliografia

ARTIGAS, Ramon; CAMPS, Andreu; PASCUAL, Josep (2003): Barraques de pedra seca de Sitges i del Garraf. Ajuntament de Sitges. ENRICH, Mª Teresa; MIRET, Mª Teresa; VICH, Ignasi (2006): Pedra seca a l'Anoia, Col·lecció Claramonte 1, Ajuntament de la Pobla de Claramunt. SOLER, Josep (1994): Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Quaderns, 9. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

